

การประเมินผลมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง

Evaluation of Alcohol Control Measures in Schools and Nearby Areas

อัจศรา ประเสริฐสิน* กมลทิพย์ ศรีหาเศษ** กัญจดา อหฺวงศ์***
Ujsara Prasertsin* Kamontip Srihaset** Kunncadah Anuwong***

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศไทย จำนวน 2,000 คน และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและนักวิชาการ จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบประเมินผลมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง และแบบสนทนากลุ่ม (focus group) ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา โดยค่า IOC อยู่ระหว่าง .80-1.00 และหาความค่าความเที่ยงของการทดลองใช้แบบวัด (CITC และ CAID) อยู่ที่ .87 และ .86 ตามลำดับ การดำเนินงานตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) นโยบายสถานศึกษา 2) การบริหารจัดการในสถานศึกษา 3) การจัดสภาพแวดล้อมสถานศึกษา 4) การสอดแทรกในการเรียนการสอน และกิจกรรมนอกหลักสูตร 5) การมีส่วนร่วมของนักเรียนและการช่วยเหลือให้นักเรียนให้เลิกดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และ 6) กิจกรรมรณรงค์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ผลการวิจัยพบว่า ทุกองค์ประกอบมีการดำเนินงานตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียงอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การประเมินผล มาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง

Received: March 29, 2021

Revised: September 1, 2021

Accepted: October 1, 2021

* Corresponding Author, รองศาสตราจารย์ สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
E-mail: ubib__p@hotmail.com

* Corresponding Author, Associate Professor, Education and Psychological Test Bureau, Srinakharinwirot University. E-mail: ubib__p@hotmail.com

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำภาควิชาการประเมินและการวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

** Assistant Professor, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University.

*** รองศาสตราจารย์ ประจำคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

*** Associate Professor, Faculty of Pharmacy, Srinakharinwirot University.

Abstract

The objective of this research is to evaluate alcohol control measures in schools and nearby areas. The research sample consisted of educational institution administrators, teachers, junior high school students, and high school students from schools in different regions across Thailand. 2,000 people and informants included administrators of the Secondary Educational Service Area Office, school administrators, and 10 experts. The tools used in the research consisted of evaluation forms for alcohol control measures in schools and nearby areas and a focus group. The results of the instrument quality examination were carried out by checking content validity with IOC values ranging from .80-1.00 and determining the reliability of measurement trials (CITC and CAID) at .87 and .86, respectively. The implementation of alcohol control measures in schools and nearby areas consisted of six components: 1) school policy, 2) management in educational institutions, 3) setting up the school environment, 4) insertion in teaching and extracurricular activities, 5) student participation and assisting students to stop drinking alcohol, and 6) school-community participation. The results of the research were as follows: All components were found to be effective alcohol control measures in schools and nearby areas.

Keywords: evaluation, control measures alcohol, school and nearby areas

บทนำ

การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นพฤติกรรมเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพะทั้งทาง ด้านร่างกาย จิตใจ ปัญญา และสังคม ของเยาวชน ไทย นอกจากนี้ ยังส่งผลกระทบต่อครอบครัว โรงเรียน และชุมชน อีกทั้ง การบริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ยังเป็นต้นเหตุสำคัญของการก่อให้เกิด โรคกว่า 60 ชนิด และอัตราการบริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ในกลุ่มเยาวชน และประชากรที่เพิ่ง เริ่มดื่มสุรายังมีแนวโน้มทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น

อย่างต่อเนื่องในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา¹ สาเหตุหลักของการเริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้แก่ ตามอย่างเพื่อนหรือเพื่อนชวนดื่ม ร้อยละ 38.85 อยากทดลองดื่ม ร้อยละ 29.12 และเพื่อเข้าสังคม หรือการสังสรรค์ ร้อยละ 20.82 และพบว่านักดื่มอายุน้อยมีการตามอย่างเพื่อนมากกว่านักดื่มกลุ่มที่อายุมาก²

จากผลการวิจัยที่ผ่านมา ในกลุ่มของการของการศึกษามาตรการและการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้น จากการวิจัยด้านการศึกษามาตรการและการบังคับใช้

พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและอุปสรรคสำคัญของการดำเนินการคือ ผู้บังคับใช้กฎหมายมีความเข้าใจและตีความข้อกฎหมายไม่ตรงกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย ขาดความต่อเนื่องจริงจังในการบังคับใช้กฎหมาย ขาดการติดตามและประสานงาน ขาดคู่มือการทำสำนวนคดี ขาดแรงจูงใจด้านผลตอบแทนในการนำจับ และประชาชนยังไม่ตระหนักถึงโทษของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์³ การศึกษามาตรการในการควบคุมการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รอบสถานศึกษา ที่พบว่าปัญหาและอุปสรรคสำคัญของการดำเนินการคือ บทบัญญัติของกฎหมายไม่เข้มแข็ง ขาดเจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง รวมถึงค่านิยมการดื่มของนักเรียนเองที่ทำให้เกิดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ส่วนงานวิจัยที่ศึกษาการพัฒนาการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้น การศึกษาการพัฒนาการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโดยการมีส่วนร่วมของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทักษะการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และความตั้งใจในการไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) โดยแผนการจัดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในโรงเรียนอื่นต่อไปได้⁴

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการประเมินผลมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง เพื่อให้ได้สารสนเทศเกี่ยวกับแนวทางเกี่ยวกับการขับเคลื่อนมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน

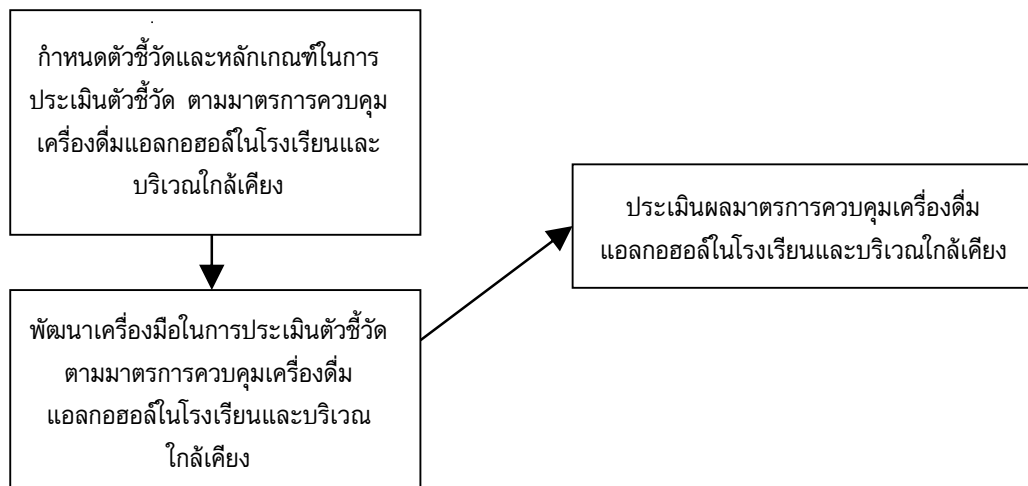
โรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง โดยการให้ข้อเสนอแนะการขับเคลื่อนเชิงนโยบายและการขับเคลื่อนเชิงปฏิบัติในโรงเรียนผ่านผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ซึ่งประกอบด้วย นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเยาวชน โรงเรียน และสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อประเมินผลมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาที่มีการออกแบบเก็บข้อมูลด้วยการผสานวิธีวิจัยระหว่างวิธีเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยวัตถุประสงค์หลักของการวิจัยครั้งนี้ คือ เพื่อประเมินผลมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและ 4 ภูมิภาค ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามกับผู้บริหาร ครู นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน รวมทั้งหมด 2,000 คน เพื่อประเมินมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง ทั้งนี้เพื่อให้ผลการวิจัยครอบคลุมประเด็นศึกษา ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและ 4 ภูมิภาค มาเป็นประเด็นการสังเคราะห์การดำเนินงาน ตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมด
กรอบความคิดของการวิจัยครั้งนี้ปรากฏ ดังภาพที่ 1

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บ
รวบรวมข้อมูลผู้บริหาร ครู นักเรียนจากโรงเรียน

ในกรุงเทพมหานครและ 4 ภูมิภาค ของประเทศไทย
รวม 20 โรงเรียน จำนวน 2,000 คน โดยการสุ่ม
ในแต่ละขั้นตอนจะทำการสุ่มอย่างง่าย (simple
random sampling) ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ โรงเรียน
เป้าหมายในการศึกษาคือโรงเรียนที่ปลอดปัญหา
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือมีปัญหาในระดับต่ำ
ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร ครู นักเรียนที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณแต่ละภาค

ภาค	จังหวัด	จำนวนโรงเรียน
เหนือ	เชียงใหม่, เชียงราย, อุตรดิตถ์, ตาก	4
อีสาน	กาฬสินธุ์, อำนาจเจริญ, สกลนคร, ร้อยเอ็ด	4
กลาง	ลพบุรี, ระยอง, ชัยนาท, สุพรรณบุรี	4
ใต้	ตรัง, ชุมพร, พังงา, นราธิวาส	4
กรุงเทพมหานคร	เขตลาดพร้าว, เขตมีนบุรี, เขตสาทร, เขตสะพานสูง	4

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบประเมินผลมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง

2. แบบสนทนากลุ่ม (focus group) ข้อมูลการดำเนินงานตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือทั้งด้านความตรงเชิงโครงสร้าง (content validity) และความเที่ยง (reliability) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องแม่นยำใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด การหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย จะมีการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ในด้านความครอบคลุมตามเนื้อหาสาระ ความถูกต้องเหมาะสมและความชัดเจนของภาษา ความเหมาะสมของรูปแบบ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ เกณฑ์ในการตัดสินคุณภาพเครื่องมือในด้านความตรงเชิงเนื้อหา ของข้อคำถามแต่ละข้อมีค่า IOC อยู่ระหว่าง .80-1.00 และหาความค่าความเที่ยงของจากการทดลองใช้แบบวัด (CITC และ CAID) อยู่ที่ .87 และ .86 ตามลำดับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงความถี่ จำนวน ร้อยละ และการวิเคราะห์สถิติบรรยายวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการบรรยายเชิงพรรณนา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การประเมินผลมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลผู้บริหาร ครู นักเรียน จากโรงเรียนในกรุงเทพมหานครและ 4 ภูมิภาคของประเทศไทย รวม 20 โรงเรียน 2,000 คน

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

ในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยยึดหลักจริยธรรมวิจัยในคน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เลขที่ SWUEC-308/2562E พิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยชี้แจงให้ผู้ให้ข้อมูลทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล และรักษาความเป็นส่วนตัวและความลับของผู้ให้ข้อมูลแต่ละคน มีระยะเวลาการเก็บรักษาข้อมูลไว้ 1 ปี ภายหลังเสร็จสิ้นการวิจัย และจะทำลายข้อมูลหลังจากนั้น ทั้งที่เป็นเอกสารและไฟล์ข้อมูลทางระบบสารสนเทศ

ผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บข้อมูล โดยตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) นโยบายสถานศึกษาตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง 2) การบริหารจัดการในสถานศึกษาตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง 3) การจัดสภาพแวดล้อมสถานศึกษาตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง 4) การสอดแทรก

ในการเรียนการสอนและกิจกรรมนอกหลักสูตร
5) การมีส่วนร่วมของนักเรียนตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียงการช่วยเหลือนักเรียนให้เลิกดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และ 6) กิจกรรมร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัย ดังนี้

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง ในภาพรวมของผู้บริหาร พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($M=4.09$, $SD=.55$) แสดงว่า ผู้บริหารมีความเห็นว่าโรงเรียนมีการดำเนินงานตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียงอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่า โรงเรียนมีการดำเนินการองค์ประกอบที่ 3 การจัดสภาพแวดล้อมสถานศึกษาตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียงมีค่าเฉลี่ยมากกว่าองค์ประกอบอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ($SD=.62$) รองลงมา คือ องค์ประกอบที่ 1 นโยบายสถานศึกษาตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ

4.31 ($SD=.57$) องค์ประกอบที่ 4 การสอดแทรกในการเรียนการสอนและกิจกรรมนอกหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 ($SD=.82$) องค์ประกอบที่ 5 การมีส่วนร่วมของนักเรียนตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียงการช่วยเหลือนักเรียนให้เลิกดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 ($SD=.67$) องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการในสถานศึกษาตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 ($SD=.69$) และองค์ประกอบที่ 6 กิจกรรมร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 ($SD=.76$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาแต่ละภาค พบว่า มีระดับความคิดเห็นด้านการดำเนินงานตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียงอยู่ในระดับมากทุกภาค คือ ภาคกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 ($SD=.71$) ภาคเหนือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 ($SD=.37$) ภาคอีสาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 ($SD=.58$) ภาคใต้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 ($SD=.48$) และกรุงเทพมหานคร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 ($SD=.74$) ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยผลการดำเนินงานตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร (n = 60)

องค์ประกอบ	ภาพรวม			ภาคเหนือ			ภาคอีสาน		
	M	SD	แปลผล	M	SD	แปลผล	M	SD	แปลผล
1. นโยบายสถานศึกษา	4.31	0.57	มาก	4.38	0.36	มาก	4.26	0.63	มาก
2. การบริหารจัดการในสถานศึกษา	3.92	0.69	มาก	4.07	0.68	มาก	3.90	0.62	มาก
3. การจัดสภาพแวดล้อม	4.32	0.62	มาก	4.54	0.43	มากที่สุด	4.21	0.61	มาก
4. การสอดแทรกในการเรียนการสอนและกิจกรรมนอกหลักสูตร	4.16	0.82	มาก	4.10	0.77	มาก	4.21	0.66	มาก
5. การมีส่วนร่วมของนักเรียน	4.03	0.67	มาก	4.05	0.59	มาก	4.16	0.70	มาก
6. กิจกรรมร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	3.83	0.76	มาก	4.00	0.44	มาก	4.01	0.67	มาก
ภาพรวม	4.09	0.55	มาก	4.19	0.37	มาก	4.13	0.58	มาก
องค์ประกอบ	ภาคกลาง			ภาคใต้			กรุงเทพมหานคร		
	M	SD	แปลผล	M	SD	แปลผล	M	SD	แปลผล
1. นโยบายสถานศึกษา	4.50	0.69	มากที่สุด	4.31	0.63	มาก	3.93	0.79	มาก
2. การบริหารจัดการในสถานศึกษา	4.28	0.60	มาก	3.82	0.54	มาก	3.49	0.88	ปานกลาง
3. การจัดสภาพแวดล้อม	4.26	0.92	มาก	4.25	0.46	มาก	3.75	0.83	มาก
4. การสอดแทรกในการเรียนการสอนและกิจกรรมนอกหลักสูตร	4.31	1.14	มาก	4.08	0.70	มาก	3.86	0.87	มาก
5. การมีส่วนร่วมของนักเรียน	4.16	0.80	มาก	3.91	0.64	มาก	3.46	0.90	ปานกลาง
6. กิจกรรมร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	4.03	0.89	มาก	3.64	0.63	มาก	3.59	0.92	มาก
ภาพรวม	4.24	0.71	มาก	4.00	0.48	มาก	3.65	0.74	มาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง ในภาพรวมของครู พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($M = 4.12$, $SD = .60$) แสดงว่า ครูมีความเห็นว่าโรงเรียนมีการดำเนินงานตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียงอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่า โรงเรียนมีการดำเนินการองค์ประกอบที่ 1 นโยบายสถานศึกษาตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง และองค์ประกอบที่ 3 การจัดสภาพแวดล้อมสถานศึกษาตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง โดยมีค่าเฉลี่ยมากกว่าองค์ประกอบอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 ($SD = .65$, $SD = .64$) รองลงมา คือ องค์ประกอบที่ 4 การสอดแทรกในการเรียนการสอนและกิจกรรมนอกหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 ($SD = .68$) องค์ประกอบที่ 5 การมีส่วนร่วมของนักเรียนตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียน

และบริเวณใกล้เคียงการช่วยเหลือให้นักเรียนให้เลิกดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 ($SD = .69$) องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการในสถานศึกษาตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 ($SD = .77$) และองค์ประกอบที่ 6 กิจกรรมร่วระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 ($SD = .77$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาแต่ละภาค พบว่า มีระดับความคิดเห็นด้านการดำเนินงานตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียงอยู่ในระดับมากทุกภาค คือ ภาคเหนือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ($SD = .53$) กรุงเทพมหานคร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 ($SD = .63$) ภาคกลางและภาคอีสาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 ($SD = .68$, $SD = .62$) และภาคใต้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 ($SD = .49$) ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยผลการดำเนินงานตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง ตามความคิดเห็นของครู ($n = 340$)

องค์ประกอบ	ภาพรวม			ภาคเหนือ			ภาคอีสาน		
	M	SD	แปลผล	M	SD	แปลผล	M	SD	แปลผล
1. นโยบายสถานศึกษา	4.25	0.65	มาก	4.48	0.56	มาก	4.21	0.67	มาก
2. การบริหารจัดการในสถานศึกษา	3.99	0.77	มาก	4.15	0.87	มาก	4.09	0.67	มาก
3. การจัดสภาพแวดล้อม	4.25	0.64	มาก	4.60	0.45	มาก	4.09	0.67	มาก
4. การสอดแทรกในการเรียนการสอนและกิจกรรมนอกหลักสูตร	4.22	0.68	มาก	4.42	0.66	มาก	4.10	0.70	มาก

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยผลการดำเนินงานตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง ตามความคิดเห็นของครู (n = 340) (ต่อ)

องค์ประกอบ	ภาพรวม			ภาคเหนือ			ภาคอีสาน		
	M	SD	แปลผล	M	SD	แปลผล	M	SD	แปลผล
5. การมีส่วนร่วมของนักเรียน	4.08	0.69	มาก	4.34	0.61	มาก	3.94	0.65	มาก
6. กิจกรรมร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	3.98	0.77	มาก	4.18	0.73	มาก	3.98	0.73	มาก
ภาพรวม	4.12	0.60	มาก	4.37	0.53	มาก	4.05	0.62	มาก
องค์ประกอบ	ภาคกลาง			ภาคใต้			กรุงเทพมหานคร		
	M	SD	แปลผล	M	SD	แปลผล	M	SD	แปลผล
1. นโยบายสถานศึกษา	4.11	0.70	มาก	4.10	0.61	มาก	4.35	0.66	มาก
2. การบริหารจัดการในสถานศึกษา	3.85	0.77	มาก	3.85	0.69	มาก	4.02	0.82	มาก
3. การจัดสภาพแวดล้อม	4.24	0.68	มาก	4.04	0.64	มาก	4.26	0.60	มาก
4. การสอดแทรกในการเรียนการสอนและกิจกรรมนอกหลักสูตร	4.06	0.73	มาก	4.18	0.49	มาก	4.32	0.74	มาก
5. การมีส่วนร่วมของนักเรียน	4.04	0.78	มาก	4.04	0.62	มาก	4.02	0.74	มาก
6. กิจกรรมร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	3.91	0.90	มาก	3.89	0.63	มาก	3.95	0.82	มาก
ภาพรวม	4.05	0.68	มาก	4.01	0.49	มาก	4.14	0.63	มาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง ในภาพรวมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($M=3.85$, $SD=.75$) แสดงว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีความเห็นว่าโรงเรียนมีการดำเนินงานตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียงอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่า โรงเรียนมีการดำเนินการองค์ประกอบที่ 4 การสอดแทรกในการเรียนการสอน และกิจกรรมนอกหลักสูตรอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยมากกว่าองค์ประกอบอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 ($SD=.84$) รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 3 การจัดสภาพแวดล้อมสถานศึกษาตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 ($SD=.81$) องค์ประกอบที่ 1 นโยบายสถานศึกษาตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 ($SD=.91$) องค์ประกอบที่ 5 การมีส่วนร่วมของ

นักเรียนตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียงการช่วยเหลือให้นักเรียนให้เลิกดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 ($SD=.85$) องค์ประกอบที่ 6 กิจกรรมร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 ($SD=.91$) และองค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการในสถานศึกษาตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 ($SD=.87$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาแต่ละภาค พบว่า มีระดับความคิดเห็นด้านการดำเนินงานตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียงอยู่ในระดับมากทุกภาค คือ ภาคเหนือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 ($SD=.73$) ภาคกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 ($SD=.66$) ภาคอีสาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 ($SD=.66$) กรุงเทพมหานคร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 ($SD=.75$) และภาคใต้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 ($SD=.82$) ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยผลการดำเนินงานตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง ตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ($n = 800$)

องค์ประกอบ	ภาพรวม			ภาคเหนือ			ภาคอีสาน		
	M	SD	แปลผล	M	SD	แปลผล	M	SD	แปลผล
1. นโยบายสถานศึกษา	3.90	0.91	มาก	4.26	0.79	มาก	3.92	0.70	มาก
2. การบริหารจัดการในสถานศึกษา	3.77	0.87	มาก	4.13	0.91	มาก	3.70	0.78	มาก
3. การจัดสภาพแวดล้อม	3.94	0.81	มาก	4.29	0.81	มาก	3.95	0.75	มาก

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยผลการดำเนินงานตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง ตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (n = 800) (ต่อ)

องค์ประกอบ	ภาพรวม			ภาคเหนือ			ภาคอีสาน		
	M	SD	แปลผล	M	SD	แปลผล	M	SD	แปลผล
4. การสอดแทรกใน การเรียนการสอนและ กิจกรรมนอกหลักสูตร	4.01	0.84	มาก	4.30	0.79	มาก	4.00	0.78	มาก
5. การมีส่วนร่วมของ นักเรียน	3.79	0.85	มาก	4.11	0.84	มาก	3.72	0.78	มาก
6. กิจกรรมร่วมระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน	3.78	0.91	มาก	4.02	0.85	มาก	3.72	0.84	มาก
ภาพรวม	3.85	0.75	มาก	4.17	0.73	มาก	3.82	0.66	มาก
องค์ประกอบ	ภาคกลาง			ภาคใต้			กรุงเทพมหานคร		
	M	SD	แปลผล	M	SD	แปลผล	M	SD	แปลผล
1. นโยบายสถานศึกษา	3.97	0.79	มาก	3.43	1.21	ปานกลาง	3.91	0.76	มาก
2. การบริหารจัดการใน สถานศึกษา	3.96	0.71	มาก	3.46	0.94	ปานกลาง	3.62	0.85	มาก
3. การจัดสภาพแวดล้อม	3.99	0.72	มาก	3.68	0.82	มาก	3.81	0.82	มาก
4. การสอดแทรกใน การเรียนการสอนและ กิจกรรมนอกหลักสูตร	4.08	0.71	มาก	3.79	0.80	มาก	3.86	0.98	มาก
5. การมีส่วนร่วมของ นักเรียน	3.94	0.75	มาก	3.59	0.84	มาก	3.58	0.91	มาก
6. กิจกรรมร่วมระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน	3.98	0.74	มาก	3.50	1.10	มาก	3.67	0.90	มาก
ภาพรวม	3.98	0.66	มาก	3.57	0.82	มาก	3.72	0.75	มาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง ในภาพรวมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($M=3.90$, $SD=.68$) แสดงว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีความเห็นว่าโรงเรียนมีการดำเนินงานตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียงอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบพบว่า โรงเรียนมีการดำเนินการองค์ประกอบที่ 4 การสอดแทรกในการเรียนการสอนและกิจกรรมนอกหลักสูตรอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยมากกว่าองค์ประกอบอื่นๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 ($SD=.79$) รองลงมา คือ องค์ประกอบที่ 3 การจัดสภาพแวดล้อมสถานศึกษาตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 ($SD=.76$) องค์ประกอบที่ 1 นโยบายสถานศึกษาตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 ($SD=.94$) และองค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการในสถาน

ศึกษาตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง และองค์ประกอบที่ 5 การมีส่วนร่วมของนักเรียนตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียงการช่วยเหลือนักเรียนให้เลิกดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 ($SD=.81$, $SD=.82$) องค์ประกอบที่ 6 กิจกรรมร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 ($SD=.83$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาแต่ละภาค พบว่า มีระดับความคิดเห็นด้านการดำเนินงานตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียงอยู่ในระดับมากทุกภาค คือ ภาคเหนือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 ($SD=.56$) ภาคอีสาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 ($SD=.57$) ภาคใต้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 ($SD=.60$) ภาคกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 ($SD=.78$) และกรุงเทพมหานคร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 ($SD=.74$) ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ยผลการดำเนินงานตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง ตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ($n = 800$)

องค์ประกอบ	ภาพรวม			ภาคเหนือ			ภาคอีสาน		
	M	SD	แปลผล	M	SD	แปลผล	M	SD	แปลผล
1. นโยบายสถานศึกษา	3.94	0.94	มาก	4.29	0.59	มาก	4.05	0.65	มาก
2. การบริหารจัดการในสถานศึกษา	3.84	0.81	มาก	4.20	0.70	มาก	3.84	0.71	มาก
3. การจัดสภาพแวดล้อม	4.02	0.76	มาก	4.31	0.64	มาก	4.02	0.62	มาก
4. การสอดแทรกในการเรียนการสอนและกิจกรรมนอกหลักสูตร	4.03	0.79	มาก	4.30	0.68	มาก	3.99	0.72	มาก

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ยผลการดำเนินงานตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง ตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (n = 800) (ต่อ)

องค์ประกอบ	ภาพรวม			ภาคเหนือ			ภาคอีสาน		
	M	SD	แปลผล	M	SD	แปลผล	M	SD	แปลผล
5. การมีส่วนร่วมของนักเรียน	3.84	0.82	มาก	4.20	0.66	มาก	3.90	0.65	มาก
6. กิจกรรมร่วระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	3.81	0.83	มาก	3.95	0.71	มาก	3.84	0.78	มาก
ภาพรวม	3.90	0.68	มาก	4.21	0.56	มาก	3.94	0.57	มาก
องค์ประกอบ	ภาคกลาง			ภาคใต้			กรุงเทพมหานคร		
	M	SD	แปลผล	M	SD	แปลผล	M	SD	แปลผล
1. นโยบายสถานศึกษา	4.02	0.79	มาก	3.41	1.41	ปานกลาง	3.93	0.79	มาก
2. การบริหารจัดการในสถานศึกษา	3.75	0.84	มาก	3.93	0.73	มาก	3.49	0.88	ปานกลาง
3. การจัดสภาพแวดล้อม	3.88	0.84	มาก	4.15	0.72	มาก	3.75	0.83	มาก
4. การสอดแทรกในการเรียนการสอนและกิจกรรมนอกหลักสูตร	3.92	0.82	มาก	4.06	0.79	มาก	3.86	0.87	มาก
5. การมีส่วนร่วมของนักเรียน	3.74	0.89	มาก	3.87	0.78	มาก	3.46	0.90	ปานกลาง
6. กิจกรรมร่วระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	3.74	0.91	มาก	3.91	0.79	มาก	3.59	0.92	มาก
ภาพรวม	3.83	0.78	มาก	3.89	0.60	มาก	3.65	0.74	มาก

การอภิปรายผล

การประเมินมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียงในกรุงเทพมหานครและ 4 ภูมิภาค ของประเทศไทย ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 นโยบายสถานศึกษาตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้

เคียง องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการในสถานศึกษาตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง องค์ประกอบที่ 3 การจัดสภาพแวดล้อมสถานศึกษาตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง องค์ประกอบที่ 4 การสอดแทรกในการเรียนการสอนและกิจกรรมนอกหลักสูตร

องค์ประกอบที่ 5 การมีส่วนร่วมของนักเรียนตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง การช่วยเหลือนักเรียนให้เลิกดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และองค์ประกอบที่ 6 กิจกรรมร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียงของผู้บริหารส่วนใหญ่ เกี่ยวกับการดำเนินงานตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง พบว่า องค์ประกอบที่ 3 การจัดสภาพแวดล้อมสถานศึกษาตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียงอยู่ในระดับสูง แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารมีการดำเนินการตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียงด้านมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง ได้แก่ การจัดให้บริเวณสถานศึกษาเป็นเขตปลอดแอลกอฮอล์ การแสดงเครื่องหมายการห้ามดื่มแอลกอฮอล์ การร่วมมือกับร้านค้าภายในและที่อยู่ใกล้เคียงบริเวณโรงเรียน การให้ความรู้เกี่ยวกับการดื่มแอลกอฮอล์ การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันการดื่มแอลกอฮอล์ในบริเวณโรงเรียน และการจัดเจ้าหน้าที่เพื่อตรวจสอบพื้นที่เสี่ยงต่าง ๆ ในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ศรีรัช ลอยสมุทร⁵ ที่กล่าวว่า การจัดการสิ่งแวดล้อมรอบสถานศึกษาให้ปลอดภัยมีผลต่อชุมชนใกล้เคียงร้านเหล้าในด้านความสงบสุขของที่พักอาศัยและมีผลต่อทัศนคติของวัยเรียน

สำหรับการประเมินมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียงในกรุงเทพมหานครและ 4 ภูมิภาค ของประเทศไทย ของครูส่วนใหญ่ พบว่า องค์ประกอบที่ 3 การจัดสภาพแวดล้อมสถานศึกษาตามมาตรการควบคุม

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียงอยู่ในระดับสูง ส่วนที่เพิ่มเติมที่มีค่าระดับสูงคือ องค์ประกอบที่ 1 นโยบายสถานศึกษาตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง ซึ่งสอดคล้องกับ กมลพัฒน์ มากแจ้ง และคณะ⁶ ที่กล่าวว่า การประกาศใช้มาตรการเชิงนโยบายด้านแอลกอฮอล์ระดับชาติที่ครอบคลุมการจัดการปัญหาแอลกอฮอล์ในทุกมิติและจัดตั้งคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติโดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน รวมทั้ง ร่วมมือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในภูมิภาคเพื่อแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ผิดกฎหมาย แสดงให้เห็นว่าครูมีการดำเนินการตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียงด้านมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง ได้แก่ การปฏิบัติตามนโยบายสถานศึกษาตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียงอย่างเคร่งครัดและการจัดสภาพแวดล้อมสถานศึกษาตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง

สำหรับการประเมินมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียงในกรุงเทพมหานครและ 4 ภูมิภาค ของประเทศไทย ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีความสอดคล้องกัน ส่วนใหญ่พบว่า องค์ประกอบที่ 4 การสอดแทรกในการเรียนการสอนและกิจกรรมนอกหลักสูตรอยู่ในระดับสูง แสดงให้เห็นว่าแสดงให้เห็นว่าการสอดแทรกการสอดแทรกข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวิชาต่าง ๆ เช่น วิชา

สังคมศึกษา วิชาสุขศึกษา วิชาหน้าที่พลเมือง วิชาพระพุทธศาสนา วิชาพลศึกษา วิชาชีววิทยา ฯลฯ โดยการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับข้อดี ข้อเสีย ผลกระทบ แนวทางการป้องกัน และวิธีการหลีกเลี่ยงการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงการสอดแทรกคุณธรรม เพื่อสร้างจิตสำนึกการตระหนักรู้ให้แก่นักเรียนในการแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการจัดกิจกรรมและการใช้สื่อต่าง ๆ เพื่อสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น การจัดกิจกรรมการสอนโดยใช้วิดีโอ และการสื่อสารออนไลน์ประเภทต่าง ๆ รวมถึงการจัดทัศนศึกษา การจัดกิจกรรมนันทนาการ การจัดเวทีอภิปราย และการจัดอบรม ฯลฯ เป็นการดำเนินการตามมาตรการมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียงที่โรงเรียนดำเนินการอย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. เพื่อการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียงอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ตั้งแต่ระดับครอบครัว ครู อาจารย์ ผู้บริหาร ในสถานศึกษา ชุมชน ไปจนถึงภาครัฐและเอกชน จะต้องมีส่วนร่วมช่วยกันกำหนดนโยบายและมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง ที่มีความชัดเจน น่าเชื่อถือ สามารถปฏิบัติได้จริง และติดตามตรวจสอบการ

ดำเนินนโยบายอย่างเคร่งครัด รวมถึงกำหนดบทลงโทษที่มีความชัดเจนเป็นรูปธรรม

2. ผลการประเมินมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง ทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาในแต่ละองค์ประกอบของตัวชี้วัด เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ปัญหาและหาแนวทางการป้องกันแก้ไข ตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียงต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาจุดอ่อนและอุปสรรคในการดำเนินงานตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง โดยศึกษาพฤติกรรมบ่งชี้โดยละเอียด เพื่อหาแนวทางแก้ไข และส่งเสริมให้มีการกำหนดมาตรการนำไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ชัดเจน และมีประสิทธิผล

2. ผู้วิจัยหรือผู้สนใจอาจทำการศึกษาในเชิงคุณภาพของแต่ละองค์ประกอบของตัวชี้วัดตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนและบริเวณใกล้เคียง เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกตามบริบทที่แตกต่างกันได้

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับเงินอุดหนุนการวิจัย จากศูนย์วิจัยปัญหาสุรา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 และขอขอบคุณกองบรรณาธิการวารสารพยาบาลสภาวิชาชีพไทย ที่ให้โอกาสผู้วิจัยและคณะได้นำข้อมูลการวิจัยมาเผยแพร่ลงในวารสาร

เอกสารอ้างอิง

1. Thai Health Promotion Foundation. Health learning center wisdom for health promotion. Annual report 2013. Bangkok: Thai Health Promotion Foundation; 2013. (in Thai)
2. Assanangkornchai S. Report on the Situation of Alcohol Consumption in Thai Society 2017. Bangkok: Sahamit Printing (1992); 2017. (in Thai)
3. Kousamakom D. Legal measure enforcement of the alcohol beverage control act B.E. 2551: A case study in Amphermuang Chiang Mai. Naresuan University Law Journal 2013;6(1):53-76. doi: <https://doi.org/10.14456/lawnujournal.v6i1.98764> (in Thai)
4. Deoghan T. Measures to control the alcohol selling by entrepreneurs for students of Srisaket Rajabhat University. Journal of ODPC 10th Ubon Ratchathani 2015;13(3):9-19. (in Thai)
5. Loysmut S. Situation study of alcohol outlets and pubs near universities and changes after law enforcement in Bangkok and other province in Thailand. Public Health & Health Laws Journal 2018;4(3):417-30. (in Thai)
6. Markchang K, Chaiyasong S, Trairatananusorn R, Pitayarangsarit S. Alcohol legislation and policy in CLMV. Journal of Health System Research 2019;13(1):23-33. (in Thai)